

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely (Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 20 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

FŐSZERKESZTŐ:

Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Termeljünk olcsóbban és jobbat

Irta Mayer János földmiv. miniszter

Abban a szívós elkeseredett küzdelemben, amely a mezőgazdasági terménypiacok meghódításáért világszerte folyik, a győztes mindig az az ország lesz, amelyik a legjobb terményt a lehető legolcsóbban állítja elő. A mezőgazdasági termelés dolgában tehát világszerte erős verseny indult meg, amely elől Magyarország sem zárkozhatik el, mert hiszen a mi országunknak legmegfelelőbb és legfőbb jövedelmi forrása évszázadok óta mindaz, amit a mezőgazdaság termel, vagy amit a mezőgazdasággal szorosan összefüggésben álló iparágak előállítanak. Borunk, búzáink, lisztünk, kenyés- és haszonállataink, zöldség és gyümölcsféléseink a múltban is bizonyos megbecsülésre tettek szert a külföldi piacokon elsőrangú minőségűknél fogva, így, ha jövőre is vigyázunk arra, hogy terményeink minősége a régi szinten maradjon, esetleg az igények fokozódásához képest állandóan javuljon, akkor megmarad a biztos jövedelem, sőt ha arra törekszünk, hogy mezőgazdasági terményeink előállítását az eddiginél jóval kevesebbe kerüljön, bizonyos, hogy versenyképességünket meg tudjuk őrizni a világ minden piacán. Természetesen szükséges az is, hogy minden kivitelre alkalmas terményből elegendő, bőséges készlet álljon rendelkezésre, mert a piacon az diktálja az árakat, akinek van elegendő áruja, még hozzá a legjobb minőségű áruja.

A földművelésügyi kormánynak elhatározott célja tehát, hogy a versenytermelést a mezőgazdasági élet minden ágában haladéktalanul megindítsa. Kész programmunk van már erre, sőt a munka bizonyos ágakban már meg is

indult. Mindenekelőtt a termőtalajt akarjuk megjavítani részint a mélyszántás meghonosításával, részint a földtermőerejének fokozásával. Már az őszkor megkönnyítettem a műtrágya beszerzését azok részére, akiknek anyagi helyzete nem engedi ilyesminek készpénzen való bevásárlását. Szántógépeket, traktorokat fogok kedvező feltételek mellett kiosztani kisbirtokosok között, hogy a mélyszántás, a jó talajművelés ne csak a nagy és középbirtok kiváltsága legyen, hanem megszokja azt a legkisebb birtokos is. Módot nyujtok a nemesített vetőmagok használatára és meg akarom honosítani olyan termékek termelését, amelyekből eddig behozatalra szorultunk. A konyhakertészetnél és gyümölcs termelésnél szintén reformokra van szükség. Már elkészült Magyarország új gyümölcsstermelési és kertészeti pontos helyzetképe. Ennek adatai alapján módunkban lesz intézkedni, hogy minden község lehetőleg csak a talaj és éghajlati viszonyoknak megfelelő gyümölcs és zöldségféle termelésével foglalkozzék. Már utban van és rövid idő múlva talán a törvényhozás elé is

kerülhet a hegyközségekről szóló törvényjavaslat is, amely a s borcsemegező termelése szempontjából fog hozni üdvös gyümölcsöző reformokat. Az állategészségügy rendezésére vonatkozó új törvényjavaslat állattenyésztésünk fejlődésének rakja le újabb alapjait.

Azzal azonban, hogy kitűztük a mezőgazdasági fejlődés új irányait, még célt nem értünk. Szerintem az érdekelt gazdaközönségben kell lenni a felvetett reformszemek iránt való fogékonyságnak is. Ezt

csak tanulóssal, szakismeretek szerzésével szerezhetjük meg. Iparkodjék a gazdaközönség tehát elmélyedni a mezőgazdasági tudományban, akár iskolák, akár gazdasági előadások, akár pedig szakkönyvek és folyóiratok segítségével. Tanuljunk az eddiginél többet és akkor lelkünk fogékony lesz minden újítás iránt, akkor megértjük azt, hogy az olcsóbb és jobb termelés nemcsak önmagunk jólétét, de az egész ország boldogulását jelenti.

Az új munkásbiztosító törvény intézkedései

A f. évi január hó 1-én hatálybalépett 1927. évi XXI. t.-c. új alapokon szervezte az országos munkásbiztosítást és számos kérdést az eddigi jogállapottól eltérően szabályoz.

A vonatkozó új szabályok nem ismerése, vagy hiányos ismerete a hozzájuk fűződő jogkövetkezményekre való tekintettel a munkaadókra anyagi és büntetőjogi vonatkozásainál fogva is súlyos joghátránnyal járhat, miért is az Országos Munkásbiztosító Intézet Sátoraljaujhelyi Kerületi Pénztára, mint az Országos Intézetnek a

vármegye területén működő szerve nagy súlyt kíván helyezni a hátrányos következmények elhárítása céljából a közönség felvilágosítására.

A törvény életbeléptetésével már nem az lehet a cél, hogy annak intézkedéseivel szemben kritikát gyakoroljunk, hanem inkább az, hogy annak intézkedéseit minden érdekelt a legsajátabb érdekekből megismerje.

A Kerületi Pénztár a biztosításra kötelezett ipari, kereskedelmi stb. alkalmazottakat foglalkoztató munkaadók részére kimerítő *Tájékoztató*

A ZEMPLÉN EREDETI TÁRCÁJA

Amikor a halott kibékít

Irta: Dr. Székely Albert.

Huszár Juliska annak a falunak volt egyik legszebb leánya, amelyikben II. Rákóczi Ferenc, nagyságos fejedelem született. A még ma is fenálló Rákóczi kastély aljában lakott szüleivel és testvéreivel. Elődei bizonyára évszázadok óta szolgálták a fejedelmi családot és valamelyik őse huszár lehetett a kuruc hadseregben. Borsi tőzsgyökere magyar helység Ujhely szomszédságában és még álmban sem gondolta soha a falu népe, hogy valaha is cseh imperium alá kerül. Szomszédságában van Berecki, az Ujhelyiek remek strandfürdője és egy uri halásztársaságnak kedvenc halászási helye, ez már magyar terület. Még az őszkor történt, hogy egy vasárnap délután kimentünk halászni, átcsónakáztunk a Bodrogon, kivetettük a nagy hálónkat a Bodrog

közepén levő csolnakkból, melynek másik végét a part hosszába húzták a halászok. Felhajtottunk a cseh határ felé, midőn a komptájékárról nagy lármát hallottunk a borsi határ felől. Megtudtuk, hogy Julis átjött magyar területre, hogy Bereckiben lakó testvérbátyját meglátogassa és vele együtt magyar templomba menjen misét hallgatni. Visszamenet a kompszélén állva egy, a kompon levő szekeret a megvadult lovak hátraszorították és a szép Juliskát betaszították a Bodrogra.

Hiába keresték hetek és hónapok óta, nem tudtak ráakadni, mert bizonyára csobakba, így hívják a víz alján levő gyökereket, ahol a halak tanyáznak, vagy a Bodrog két partján levő, mélyen a vízbenyuló cserjésbe került s megakadt ott. Szülei és testvérei, akik közül egyik cseh területen, Borsiban, másik magyar területen, Bereckiben lakik, már rég elsírtatták a két falu legényeivel együtt.

A téli halászat az egy külön

passzió különösen most, amidőn a Bodrog is be van fagyva. A folyón keresztül, egyik parttól a másikig, hosszában egymás után lékeket vágnak a jégbe és ezekbe teszik és eresztik le a téli szákokat, melyekbe a halat fogják. A lékeken túl, feljebb aztán nagy lyukakat csinálnak a megfagyott folyó jegén és azokba hosszú rudakat dugnak be az emberek és felzavarják a csobakot, hinárt, fagyókereket, hogy a halakat onnan kizavarják és meginduljanak lefelé a lékek felé, ahol aztán bekerülnek a szákokba.

Kirendeltük már kora reggel Bereckiből az embereket, hogy mikorra dél felé kimegyünk, lássuk már az eredményt. Embereink azonban nem ismervén pontosan a jégen a cseh-magyar határt, a lékek egyik felét magyar területen, a másik felét cseh területen vágta ki, épen úgy, mint a fentemlített halkereső lyukakat is. Ezt megtudták a borsi-i magyarok s botokkal, baltákkal felfegyverkezve,

tató hirdetését már kibocsátotta s így e tekintetben csak e falra gasz alakjában megjelent tájékoztatóra kell utalnunk s ennek át-tanulmányozását az érdekelt kö-zönség figyelmébe ajánlanunk.

A Kerületi Pénztár minden olyan munkaadó részére, aki háztartási alkalmazottat foglalkoztat, a járulékokra vonatkozó fizetési meg-hagyáshoz külön tájékoztatót fog-csatolni, mely minden munkaadót kötelezettségeiről a legkimerítőb-ben tájékoztat.

A Kerületi Pénztár egy harma-dik tájékoztatója a betegség ese-tére biztosított pénztári tagok és ezek családtagjai részére ismerteti a fontosabb tudnivalókat. E szerint a biztosítottak által követelhető segélyek: Ingyenes gyógykezelés, gyógy- és kötszerek, gyógyvizek, gyógyászati segédeszközök a meg-betegedéstől számítva egy éven át. Szülési segély: ha a szülőnő a szülés előrelátható időpontját megelőző egy éven belül hat hó-nyapon át biztosítva volt — a szük-séges szülészeti segédkezéssel (bá-badij) és gyógykezelésen kívül hat heti terhességi, hat heti gyermek-ági és 12 heti szoptatási segély.

A kórházi ápolás idejére fél táp-pénz jár, ha a biztosítottak vele közös háztartásban élő olyan csa-ládtagjai vannak, akiknek ellátá-sáról a biztosított köteles gondos-kodni.

Temetkezési segély.

A segélyek összege nem változik. Családtagokat a következő se-gélyek illetik: orvosi gyógykezelés, gyógy- és kötszerek, gyógyviz és olcsóbb gyógyászati segédeszközök egy éven át. Kórházi ápolás és pedig ugyanazon betegségből ki-folyóan egy éven belül legfeljebb 28 napon át. A biztosított felesége, valamint feleség hiányában a biz-tosított háztartását vezető nő ré-szére szülés esetén a szükséges

szülészeti segédkezés, illetőleg bábadij és gyógykezelés, 4 heti terhességi, 6 heti gyermekági és szoptatási segély. Itt is feltétel, hogy a biztosított, kinek jogán a segély igényeltek, a szülés előre-látható időpontját közvetlenül meg-előző egy éven belül hat hónapon át biztosított legyen.

Családtagok: a biztosított saját háztartásában eltartott házastárs, törvényes vagy házasságon kívül született vagy kormányhatósági jóváhagyással, megerősítéssel örök-befogadott gyermekek, mostoha gyermek, a biztosított unokája, ha a biztosított látja el, s ha nem mult 16 éves, különleges feltételek esetén 16 éven túl is, a biztosított szülője, ha a biztosított tartja el s 60 éves elmult, különleges felté-telek esetén 60 éven alul is. Ha-sonló feltételekkel a biztosított nagyszülője, testvére, a biztosított feleség hiányában egy háztar-tásban élő nő.

Az érdeklődő biztosítottaknak a Pénztár telefonhívásra is kimerítő felvilágosítással szolgál, míg az így el nem intézhető kérdésekben a személyesen vagy megbízott útján hozzáfutóknak székházában v. kirendeltségeinél ad felvilágosítást.

H I R E K

— **Köszönet és nyilvános nyugtázás.** Mindazoknak, akik a f. hó 7-iki Stefánia műsoros teaestély sikerét megjelenésükkel természetbeni- és pénzadományaikkal, felülfizetésekkel előmozdították s mindazoknak, akik az estély sikerét fáradozásaikkal, annak elő-készítésével, rendezésével vagy az estély programján való szereplésükkel annyira feledhetetlenné tették s ezáltal az anya- és csecse-mővédelem nemes céljainak szol-gálatát segítették, ezuton is leghálásabb köszönetemet fejezem ki. *Báró Waldbott Frigyesné.*

Az estélyen felülfizettek: gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernő és neje 80 P, Széll József, Dókus Ernő, Payer Ferenc, báró Waldbott Frigyes és neje 50—50, Kemény Imre 16, dr. Chudovszky Móríc 10, dr. Madzsar Károly, dr. Weisz Bertalan, dr. Székely László 6—6, dr. Orbán Kálmán, Zboray Károly, dr. Holló Andor, Meczner József, özv. Prágay Aurélné 5—5, dr. Mízsák József, Szeszler Ödön, Horváth I. 4—4, Bernáth Aladár, György Lajos, dr. Varga Béla, dr. Nagy Béla. N. N., Szoller Aladár, Szegő Sándorné, dr. Klein Károly-né, Onuska Miklós, Schwarzbart Lipótné, Moskovszky István 3—3, Fenyő József, dr. Göndör Herman 2—2, Homer Gyula, Link Imre, Stumpf I., dr. Hamara Gyula, Fuchsz Gusztáv 1—1 pengőt. A természetbeni és készpénzadomá-nyok nyugtázása következő szá-munkban.

— **Egyházi hír.** A tállyai ref. egyház a negyvenkét évi szol-gálat után nyugalomba vonult *Hézsér Emil* utódául, egyhangu választás útján *Osváth Józsefet* volt helyettes lelkészét hívta meg A beiktatást *Kiss Ernő* esperes és *Hubay Kálmán* egyházi tanácsbíró végezték. Az iskolateremben fel-szolgált diszében *báró Maillot* Nándor országgyűlési képviselő, *Hegyaljai Kiss Géza*, *Nagy Mik-lós* róm. kat. káplán, *Szirmay* evangélikus főfelügyelő és mások fejezték ki jókívánataikat.

— **Halálozás Radácsy** György sárospataki ny. theol. aka-démiai tanár több mint félévszázados buzgó szolgálat után életé-nek 82-ik évében f. hó 11-én Sárospatakon elhunyt. Mint a sá-rospataki főiskolának egykor kiváló növendéke, majd a gimnáziumnak első vallástanára, a theol. akadé-miának nagytudományú és fényes készültégű tanára, a gazdasági választmányának éveken át tagja, 21 éven át elnöke, páratlan hűsé-gével, buzgó odaadással, az Alma Materen mindig szeretettel csüngő

lélekkel, gyönyörűséges példája az iskoláját minden téren híven szol-gálni kész református tanárnak. Kiváló képességeit ragyogtatta a helyi egyháztanácsban, amelynek végig tagja, az Egyházkerületen, melynek hosszu évtizedeken át papi főjegyzője volt. 37 éven át volt jellegzetesen szép stílusu társ. vagy főszerkesztője a tiszáninneri ref. egyházkerület egyházi lapjának. Irodalmi téren megjelent munká-inak elismerésül a Sárospataki Irodalmi Körnek alelnöke, később elnöke volt. Társadalmi, közgaz-dasági, téren is mindenütt jelentős emlékjelek és bizonyosságok őrzik értékes egyéniségének nyomait.

— **A Mansz teadélutánja a Napközi Otthonban.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szö-vetségének helyi csoportja f. hó 12-én tartotta meg teadélutánját az Andrássy ucai Napközi Ott-honban amelyen 84-en vettek részt, köztük *Széll Józsefné* az illusztris védnökne és a Mansz tisztikara. Ezuttal hallgatták meg először az ujonnan felszerelt rádiót, amit a jövőben 10 fillér ellenében min-denki meghallgathat. A háziassz-zonyi tisztet *Domján Elekné*, *Emödy Lászlóné*, dr. *Hornyay Béláné*, *Ladányi Miklósné*, *Márton Elekné*, *Mészáros Istvánné*, dr. *Nyomárkay Ödönné*, *Paksv Ernőné*, *Rilyák Jánosné*, *Szentgyörgyi Gé-záné*, *Szentgyörgyi Zoltánné*, dr. *Szirmay Istvánné*, *Szoller Ala-dárné*, *Tóth Elekné*, *Vilkovszky Kálmánné*, *Villiger Gézané*, *Vi-schán Emilné* és *Zemlényi Sán-dorné* urhölgyek töltötték be. Ez összejövetelek igen hathatós ösz-szetartó tényezői a Mansz-nak, e népszerű társadalmi Egyesületünk-nek s így nagyon örvendetes az a nagy érdeklődés, melyet a Mansz tagjai e kedves délutánok iránt tanusítanak. A legközelebbi tea-délután február 15 én lesz.

— **Karnevál a városi jég-pályán.** Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Sátoraljai helyben mind több terük van a sportolóknak arra, hogy — a kellemest a hasz-nossal egybekötve — testüket fej-lesztve a legjobban szórakozhas-sanak. Ezt igazolja az a körül-mény is, hogy a legnagyobb ér-deklődés nyilvánul meg a városi jégpályán rendezésre kerülő Kar-nevál iránt, amely vasárnap d. u. fél 5 órakor veszi kezdetét. Az ünnepély kezdetét világitó rakéták kilövése jelzi. A gyönyörűen diszi-tett és világitott jégpályán lesz: szépségverseny, jelmezverseny, korcsolyaverseny, tréfásverseny stb. A zenét 20 tagu fuvós zenekar szolgáltatja.

more patrio, vagy 50—60-an za-jongva, kiabálva megjelentek a Bodrog jegén a cseh járőrrel és tiltakoztak a határsértés, és külö-nösen a jó halfogás ellen.

De a berekiek sem voltak res-tek, innen is 50—60 ember vagy asszony jelent meg és átkiáltva a a borsiakhoz, dühösen hangoz-tatták, hogy: nem szégyenlitek magatokat, magyar emberek vagy-tok s mégis cseh csendőrökkel jösztek a mi jussunkat elfoglalni? Így kerültek szembe a magyarok a magyarokkal, az átkozott, buta Trianoni határ miatt.

A halászkok pedig épen akkor huztak ki a Bodrogból egy 30-40 kilós, istentelen nagy harcsát és incselkedve mutogatták a bor-siaknak, hogy „ugye talán ez kel-lene néktek?” és oda dobták a már kifogott gyönyörű süllők, potykák, keszöge stb. halcsoport-jába, amely volt már vagy másfél mázsa. Nagy haragra lobbantak erre a tulnani magyarok és már-már birokra került a sor, botok, balták és dorongok emelkedtek,

amikor a magyar csendőrök is megjelentek a határon. Színes és élénk volt a Bodrog háta, most aztán olyan kavardás támadt, hogy már-már egymásnak mentek a két országbeli magyarok a halak miatt. Igazi filmre való kép volt ez. A csendőrök itt is, ott is pró-bálgatták csitítani az embereket, mindkét járőr a hazájabeliek ré-szére akarta lefoglalni a halász-sákmányt. A 30—40 kilós harcsa pedig úgy csapkodta ide oda a fejét, farkát, hogy hol a cseh ha-tárt, hol a magyar határt érte, mintha ő is részt akarna venni a pártoskodásban.

Az összecsapás előtti pillanatban az egyik öreg halász, tulharsogva a többiek kiabálását, a lékfelé mu-tatva, elordítja magát „Jézus Mária emberek oda nézzetek, itt van a Julis”. És valóban, a felzavart csobák, cserjék, fagyókerek alól, pont a két határ közepén lévő lék-ből a halászkok kihálászták a folyó medréből az őszkor vízbe-fuladt szép leányt. Arcát alig le-hetett már felismerni, teste fel-

volt puffadva, de a két testvér, egyik a magyar, másik a cseh határról, ott rögtön felismerték ruhájáról, alakjáról és a nyakában csüngő kis ezüst keresztrel.

Gyönyörű pillanat következett ezután Pont dél volt és a közeli faluban megkonult a déli harang-szó. Az az öreg halász, aki először látta meg a hullát, lakapta fejéről kalapját, keresztet vetett magára és letérdelt. Az előbb még hado-nászó, veszekedő, kiabáló népek lehajtott fővel utánozták a vén halászt. Még a cseh és magyar csendőrök is megilletődve lábhoz tett fegyverrel és levett kalappal imádkoztak. Az öreg halász szép csendesen, minden utasítás nélkül. okos magyar eszével széjjel osz-totta a halakat, egyik részt a ha-tár cseh oldalára, a másikat a magyar oldalra rakta. Csak a nagy harcsát tuszkolta oda a két cseh csendőrnek. A népek pedig lehorgasztott fővel, könnyezve, csöndesen. A halott kibékítette őket.

— **Február végéig kell beadni a kereseti-, jövedelem- és vagyonadó bevallásokat.** A sátoraljaujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság felhívást intézett az adózó közönséghez az 1928. évre szóló kereseti-, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására. A bevallást **legkésőbb február hó végéig**, az e célra szolgáló nyomtatványon kell beadni. A bevallásra kötelezetteknek saját érdekükben áll a felhívás gondos átolvasása, mert a benyújtás elmulasztása súlyos bírságot von maga után, míg a valótlán adatok bevallását az általános kereseti adónál mint adócsalást, a jövedelem- és vagyonadónál mint jövedéki kihágást, az üzleti (gazdasági) könyvek adatai alapján adóztatás esetében pedig a jövedelemadónál is mint csalást büntetik. A bevallási nyomtatványokat a városi adóhivatalnál, illetve a községi előjáróságoknál lehet beszerezni ahol a kiállításra vonatkozólag is felvilágosításokkal szolgálnak.

— **Csendélet a megszállott Zemplénben.** A megszállott Zemplén nagy szenzációja Bodnár Györgynek, a volt ujhelyi diáknak a gálszécsi járás volt főnökének bátyjával, Bodnár Jánossal, Kelecsény község bírájával együtt történt letartóztatása. Gálszécs és környéke éveken át sanyalt ezeken a renegát magyaroknak féktelen uralmát. Az elősdi konjunktúra alakokat Weisz Dezső csemernyei jegyzővel együtt, hivatali hatalommal való visszaélés, váltó hamisítás s állítólag kémkedés gyanúja miatt tartóztatták le s a kassai törvényszék celláiban szállásolták el őket.

— **Építőművészeti előadás.** A sátoraljaujhelyi építőmunkások részére 15-én vasárnap este 7 órai kezdettel a polgári leányiskola tornatermében építőművészeti tudományos előadást tartanak. Belépti-díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— **Tűzesetek.** E hét folyamán két esetben vonult ki a tűzoltóság. Kedden délelben a Rákóczi ucca 48. szám alatti Weisz Herman féle házból padlástűzet jelentek. A tűzoltóság megállapította, hogy a kéményfüst, helytelen építkezés folytán, nem a kéményen keresztül talált utat, hanem a padlás deszkázatán helyezkedett el. — Szerdán este a Fő ucca 8. szám alatti Bilanovics-féle házhoz vonult ki a tűzoltóság, ahol a helytelen építkezés következtében a délelőtti kéményégetés után a kéménybe beépített ajtófélfá felső része meggyulladt, a deszkázat alatt lassu tűzzel égett, az esti órákban lángra kapott és belső tűzet okozott, amit hamarosan lokalizáltak.

— **Makacs székrekedés,** vastagbél katarus, vértorlódás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes **Ferenc József** keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Uj tejjgazdaság városunkban.** Kovács József ny. számtartó Arpád ucca 16. szám alatti gazdaságában — évtizedes gazdasági tapasztalatai alapján — tejjgazdaságot rendezett be, melyben nemcsak a tej minőségére annyira fontos takarmányozást maga ellenőrzi, hanem a tej tisztaságára, egészségére és minden higiéniai szempontnak megfelelő kezelését is személyes felügyelete alatt végzeteti. Törekvése az, hogy a közönséget naponta kétszer: reggel fél 8 és este 7 órakor — házhoz szállítva kifogástalan egészséges tejjel láthassa el s emellett a tej megszerzését is kényelmesebbé tegye.

— **Ujságarverés a Kaszinóban.** A Kaszinó vasárnap d. u. 4 órakor tartja meg az ujságok árverését. Az árverés a szokásos módon és feltételek mellett történik. **Vezetőség.**

— **Fővárosba utazó olvasóinknak** páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére olvasóink szíves figyelmét.

Városi Mozi

Január 17-én és 18-án, kedden és szerdán bemutatásra kerül:

SZERELEM

Balzac regénye 6 fejezetben.

BUDAPESTRE UTÁZIK ?!

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője

olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból,

(Kittűnő házi konyha.)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költségét, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról

Otthon érzi magát!!

jól fűtött szobáinkban,

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan

családi jelleg

saját érdeke —

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen

nálunk szálljon meg.

Grand Hotel

Park Nagyszálló

Budapest, VIII. Baross-tér 10

a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

— **A Napközi Otthon szeretetadomány nyugtázásai** 1927. november havában Veress István fodrász teljesen díjtalanul megnyírta az Otthon gyermekeit. Monó Ferencné 10 kgr. lisztet, dr. Hornyay Béláné 80 kg. burgonyát, Szabó Miklós 30 kg. zöldséget, Schweitzer Poldi 50 kg. burgonyát, Fejes Ernőné 5 kg. rizkását, 3 kg. cukrot és 2 kg. grizt, Kis Gábor 2 darab nyulat adományoztak. — December havában: Kvasszinger József 10 zsák burgonyát, dr. Smotzer főorvos 20 csomag tápszer és 2 tábla csokoládét, dr. Kovaliczky Elekne 2 kg. szaloncukorkát, Deák Andorné süteményt, fűgét, Buday Istvánné szaloncukorkát, Pfau Józsefné süteményt, szilvát, Szerencsi cukorgyár 20 kg. kockacukrot, Oláh Istvánné süteményt és cukrot, báró Waldbott Kelemen karácsonyfát, egy névtelen jöttévé 100 pengőt. — Fogadják a jószívű adakozók a Napközi Gyermekek Otthon legmelegebb köszönetét.

VILÁGOS FEJ

Én is csak „Dr. Oetker”-féle sütőport használok!

A 127 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi Dr. Oetker, Budapest, VIII. kerület Conti ucca 25. szám.

A diófa és egyebek.

Irta Kossuth János dr.

I.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt dr. Füzesséry Zoltán a város pénzügyi bizottságában indítványt tett hogy a város az arra alkalmas területeit diófa csemetékkel ültesse be, amely indítvány fölött a bizottság napirendre tért, azon megokolással, hogy a diófa Ujhelyben nem terem s így a költség kárba veszne.

Tudva azt, hogy nálunk gyümölcs-kertészeti kérdésekben mekkora a tájékozatlanság s az ezáltal táplált közöny, nem lepett meg a napirendre térés, de bátor vagyok a rosszul, vagy pláne sehogyan informált bizottsági tag uraktól a helyesen értesültekhez appellálva, a méltatlanul meggyanusított, sőt egyenesen tűzre ítélt diófa s azzal a Füzesséry Zoltán helyes indítványa érdekében egyet-mást elmondani. (Ha Geröcz Kálmán bibliaolvasottságával bírnék, idéz-

Ne dobja el

az üres cipőkrém dobozokat, mert ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült

„VESTA” CIPŐKRÉM

6 üres „Vesta” dobozért ott, ahol azokat vásárolta.

KAPHATÓ

Sátoraljaujhelyen:

Weisz Margit, Domokos Ferenc, Frischmann Ernő, özv. Czellar Jánosné, Fried Zoltán, Herschkovits L. és Tsa, Katz Dávid, Lefkovits Jakab, Perlstein Ignác, Rein Lajos, Schönstein József, Weinberger Márton, Weinstock Zsigmond, Weisz Sámuel, Taub Gyula és Adler Henrikné kereskedésében.

Sárospatakon:

Gottesmann Kálmán, Gottesmann Lipót, Adler Emánuel, Hangya Fogy. Szöv., Lieberman Bernát, Markovits Mór, Markovits Adolf, Moskovits Ignác, Pavletits György, Neumann Mór és Schaffin Simon kereskedésében.

ném a szent könyv ama paszusát — a versszám megjelölésével is — amely szerint „a fa, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágatik és a tűzre vetetik”, ahelyett némi kertészeti scholasztikai és tapasztalati ösmeretre támaszkodva, fogadatlán prókatori szerepre vállalkozom.)

Hát a valóság az, hogy a legértékesebb gyümölcsfánk a diófa, csak hogy megköveteli a magáét, mintha azt mondaná: „do ut des — adok, hogy adj”, ám amit kér, az igazán potomság.

Ezt az állítást némi csekély talaj és növényéletlani ismeret után jobbra gyakorlati példákkal óhajtom bizonyítani.

A diófa adván a legkeményebb fát, a legdusabb lombzatot, a legtartalmasabb gyümölcsöt — ez utóbbit szilárd magcsészében —, hogy mindezt előteremthesse szükségképpen nagy igényeket kell támasztania, ha már magzó korát elérte, a talaj iránt is, mert semmiből semmi sem lehet.

Az a 15 elem, amiből a diómag kiképződik, ritka talajban van meg akkora raktári készletben, amely elegendő lenne mindentüvé, szükségképpen pótlásra szorul. Különösen nagy a diófa éhsége a mész iránt, amelyben ha szegény a talaj, benne a dió mindaddig, amíg a fa gazdája a hiányt nem pótolja, csak alamizsnákat adhat, öszenként egy-két tarisznyányi magot egy-két köbölnyi helyett. A mészhiányt nem pótolja az egyébként

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALEK

BP. TELEFON: 982-85

felesleges mennyiségben meglévő foszfor, káli vagy nitrogén, mert a növény — és pláne a diófa — a minimum törvényéhez alkalmazkodik, ami annyit jelent, hogy a legkisebb mennyiségben lévő tápanyaghoz szabja a hozamot. Hogy a diófa milyen hálás, ahhoz aki tud és kész vele jól bánni, szolgálók hozzá egy példával, amely — hitem szerint — sok kétkedőt s talán köztük a rosszul informált pénzügyi bizottsági tag urakat is kapacitálni fogja.

Ezelőtt körülbelül 30 esztendővel Reichard Dávid szomszédom zokon véve diófájának makacs*terméketlenségét, azt ki akarta vágatni. Szerencséjére a fának — s Dávid gazda vallotta volna kárát —, hogy odavetődött Czeitler József akkori kir. pénzügyigazgató, aki érdeklődve ültetvényeim iránt gyakran meglátogatott, adva sok okos tanácsot úgy pomologiai, mint szőlészeti dolgokban. Értésülve mi készül a szomszédban, pardont kért a szép fának s beszédközben megkérdezte Dávid szomszédjától, hogy mikor kapott az a fa trágját és főleg meszet, van-e már annak kb. tíz esztendeje? Szomszédom, aki jó szőlőgazda volt, őszintén bevallotta, hogy ő az olasz rizlingjét rendszeren és bőven trágáztatja, de bizony a diófa soha sem kapott trágját és arról, hogy meg is kellene meszelni, nem is hallott. Szó szót követvén, a kapacitálásnak fogantatja lett, elvermeltetvén — emlékezetem szerint — a terebélyes fa csorgásába két szekérnyi korhadt istállótrágya s a vincellér lak körül bőségben találtott méz és hamu (hangsúlyozom, hogy nem kőszén, hanem fahamu) s aztán vártuk a hatást, amely az első esztendőben csak a vegetáció élénk fellendülésében jelentkezett. Mert amint egy töreken, szecskán, szalmán tartott fiákker-ló egy-két-szeri abrakolás után még nem szilajodhat neki iramjának úgy, hogy szétrugja a spicbognét, a diófa sem kezdheti a köblözésen ember-

emlékezetet meghaladó sanyargás után. A második éven az ágvégek már abba hagyták az egykezést, a további évek pedig egyenesen csudaszamba menő termékekkel jutalmazták a csekély gondozást. Reichard Mór ur, aki azt a fát később örökölte, még ezelőtt négy vagy öt évvel 23 (szóval is huszonhárom) fehér putton diót szedett össze azon fa alatt dióverés-kor. (Erre a rekordtermésre Reichard Mór — aki időközben szőlőjét dr. Füzesséry Zoltánnak adta el — akkori vincellérje, Szabó Dániel bizonyára emlékszik.)

(Folytatjuk.)

Sátoraljaujhely Árpád ucca 16. sz. a. gazdaságomban

modern, a higiéniai szempontokat mindenben szem előtt tartó, a leggondosabban kezelt és ellenőrzött

tejgazdaságot

rendeztem be,

honnan az egészséges, ellenőrzött TEJET

naponta reggel fél 8 órakor és este 7 órakor a legtisztábbban kezelt edényekben jutányos áron házhoz szállítom

A t. közönség pártfogását és megrendelését kéri

Kovács József

tejgazdasága

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Sátoraljaujhely
Rákóczi ucca 19

Az Első Sátoraljaujhelyi Hordógyár

DEUTSCH BLUM ÉS TÁRSAI

Hordóüzemében	Faarugyárában	Fakereskedésében
mindenféle nagyságu hordók, szüretelő és pincedények, zsiros- és csomagoló hordók	Mindenmü asztalos munka, butor, épület munka; ajtók, ablakok, berendezések	Faragott fa, rud, deszka, léc, zsindey, cserép, pala, saját előállításu hajópadló, tüzif
leggondosabb kivitelben és legelőnyösebben beszerezhetők.		
Telefonszám: 2.		

Zemplén vármegye árvaszékétől.

151/1928. áu. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Zemplén vármegye árvaszéke részéről közhírré tétetik, miszerint a kiskoru Gortvay Mária és Gortvay Tibor tulajdonát képező, Sátoraljaujhelyhez tartozó és a saujhelyi 2055. és 2443. számú telekjegyzőkönyvi betétben 2971/1. és 2971/2. helyrajzi számok alatt foglalt s 6000 pengőre értékelt ingatlanok 1928. évi január hó 30. napján délelőtt 10 órakor Zemplén vármegye árvaszékénél megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek mellett fognak eladatni:

1. A kikiáltási ár 6000 pengő, mely áron aiul az ingatlan el nem adatik.

2. Árverelni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át: 600 pengőt az árverés foganatosításával megbízott árv. ülnök kezéhez az árverés megkezdése előtt bánatpénzül lefizetni, mely bánatpénz a vételár utolsó részletébe fog beleszámíttatni.

3. Tartozik a vevő a vételárt három egyenlő részletben és pedig az első részletet 1928. január 30 án az árvaszéki ülnök kezéhez a leütéskor azonnal, a másodikat a leütéstől számított 15, a harmadikat a leütéstől számított 30 nap alatt, mindenkor a leütéstől szimitott 8% kamatokkal a saujhelyi m. kir. adóhivatalba, mint gyám-pénztárba befizetni.

4. Vevő a vett birtoknak azonnal birtokába lép s a birtoknak haszonélvezete mellett a leütéstől terheket, ugyszintén a szerződés és átírással járó egyéb költségeket is viselni tartozik, tulajdonjoga azonban csakis a teljes vételár lefizetése s az árverési jegyzőkönyv gyámhatósági jóváhagyása után lesz bekebelezendő.

Vevő addig, míg a vételár utolsó részletét le nem fizeti, az ingatlanon levő épületeket tüzkár ellen biztosítani tartozik.

5. Az adásvételi szerződés gyámhatósági jóváhagyás céljából beterjesztendő, melytől az árvaszéknek joga van esetleg a jóváhagyást is megtagadni.

6. Ha a vevő a fentebbi feltételeknek bármely tekintetben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlan birtok a gyámhatóság tetszése szerint vevő kárára és veszélyére újabb árverésre kitétethetik, vagy ennek mellőzésével vevőn a vételári részletek s ezeknek a leütéstől számított s 8%-kal kamatozó kamatai (1877. XX. t. cz. 290. §.) a törvény rendes útján bevételhetnek.

7. Ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az árvaszékhez intézett beadványban valaki részéről a megállapított bánatpénz és a megtörtént árverésen elért vételár 10%-ának letétele mellett a vevő ígéretét, ennek legalább egytized (1/10) részével meghaladó ajánlat tétetik: az árvaszéknek jogában áll, az előbbi árverést hatálytalannak nyilvánítva újabb árverést rendelni. Az utóajánlat az ajánlattevőre feltétlenül s akkor is kötelező, ha az ajánlata folytán elrendelt árverésen meg nem jelent és ha az övénel magasab ígéret nem tétetik, az ingatlan általa megvettnek jelentetik ki.

Sátoraljaujhely, 1928. január 12.

Boronkay László
árvaszéki ülnök.

Uradalmak, Bankok, Kereskedők figyelmébe!

Irodafelszerelések és üzleti könyvek meglepő olcsó árakért kaphatók

Írógéppapírok
Írógép-szalagok
Írógép-gummik
Írógép-indigópapírok

Írópapírok
Fogalmazópapír
Kereskedelmi levélpapírok
Borítékok

Rajzpapírok ívekben és tekercsekben
Másolópapírok " " "
Miliméterpapírok " " "
Miliméter-másolópapír " " "
Másolóvásznak tekercsekben és méterenként.

Szabó Pál könyv-zenemű- és papirkereskedése Sátoraljaujhely. — Telefon szám: 126